

najviše razvio poslije Milanskoga Ukaza, pak će tada i predaja doći do svoga pravoga izražaja.

Dr. Jelenić

Iz praktičnog bogoslovlja.

Ispovjednička vlast župnika.¹

I. Redovita vlast. Župnik, a tako i njemu izjednačeni, ima redovitu ispovjedničku vlast za područje svoje župe.² Na području svoje župe župnik ima redovitu ispovjedničku vlast i vrši ju tu i valjano i dopušteno nad svima vjernicima svakog obreda, dakle i nad svojim župljanima i nad beskućnicima i nad strancima.³ Izvan svoje župe ima župnik redovitu ispovjedničku vlast i vrši ju svagdje i valjano i dopušteno (samo) nad svojima župljanima.⁴

Župniku su izjednačeni te imaju istu redovitu ispovjedničku vlast: a) nepravi župnik (quasi-parochus), b) župnički zamjenik moralne osobe, s kojom je spojena župa, c) upravitelj upražnjene župe, d) zamjenik odsutnog župnika, e) zamjenik župnika, koji je pravomoćnom presudom svrgnut sa župe, a obratio se je prije ovršenja presude na sv. Stolicu, f) zamjenik posve nemoćnog ili nesposobnog župnika.⁵

Redovitu ispovjedničku vlast gubi župnik gubitkom župe, a župniku izjednačeni gube ju gubitkom dotične svoje službe.⁶

Izopćenje, interdikt i suspenzija od službe priječe koli u župniku toli u njemu izjednačenima uporabu redovite ispovjedničke

¹ Apstrahiramo od ispovijedanja redovnica, jer za nje vrijede posebni propisi. Vd. Cod. can. 876.

² Cod. can. 873, § 1.: »Ordinaria jurisdictione ad confessiones excipiendas pro universa Ecclesia, praeter Romanum Pontificem, potiuntur S. R. E. Cardinales; pro suo quisque territorio Ordinarius loci, et parochus alique qui loco parochi sunt.«

³ Cod. can. 881, § 1.: »Omnes utriusque cleri sacerdotes ad audiendas confessiones approbati in aliquo loco, sive ordinaria sive delegata iurisdictione instructi, possunt etiam vagos ac peregrinos ex alia dioecesi vel paroecia ad sese accedentes, itemque catholicos cuiusque ritus orientalis, valide et licite absolvere.« — Cod. can. 905.: »Cuius fidelis integrum est confessario legitime approbato etiam alius ritus, cui maluerit, peccata sua confiteri.«

⁴ Cod. can. 881, § 2.: »Qui ordinariam habent absolvendi potestatem, possunt subditos absolvere ubique terrarum.«

⁵ Cod. can. 451, § 1, n. 1, 2; can. 471, § 1, 4; can. 473, § 1; can. 465, § 4, 5; can. 475, § 2.

⁶ Cod. can. 873, § 3.: »Haec iurisdictione (t. j. ordinaria) cessat amissione officii, ad normam can. 183, § 1, et, post sententiam condemnatoriam vel declaratoriam, excommunicatione, suspensione ab officio, interdico, Vd. također Cod. can. 208.

vlasti, i to prije presude dopuštenu uporabu, a poslije presude i valjanu uporabu.⁷

II. Delegovana vlast. 1. Snagom općeg pisanog prava (Zakonika) ima župnik, jednako kao i svaki svećenik, delegovanu ispovjedničku vlast samo za slučajeve smrtne pogibelji.⁸

2. U premnogim krajevima, među koje spadaju i naši krajevi, ima župnik, a tako i njemu izjednačeni,⁹ na osnovu običajnog prava delegovanu ispovjedničku vlast za područje čitave dotične biskupije. Ovu delegovanu vlast ima župnik, a tako i njemu izjednačeni, i vrši ju i valjano i dopušteno na području čitave dotične biskupije nad svima vjernicima.¹⁰

Rečenu delegovanu ispovjedničku vlast gubi župnik gubitkom župe, a njemu izjednačeni gube ju gubitkom odnosno svoje službe, jer je kod svih njih ta vlast neki dodatak (accessorium) redovite vlasti i njome uvjetovana.

Što je gore pod I. kazano o spriječenju redovite vlasti po izopćenju, suspenziji od službe i interdiktu, vrijedi i za delegovanu ispovjedničku vlast.

3. Dogadja se često, da se župa podijeli svećeniku, koji već otprije ima delegovanu ispovjedničku vlast. Kod nas na pr. imaju mnogi svećenici delegovanu ispovjedničku vlast za područje čitave svoje biskupije ad tempus indeterminatum, koju im je Ordinarij dao na osnovu položenog t. zv. jurisdikcionalnog ispita. Jednako imaju kod nas delegovanu ispovjedničku vlast za područje čitave svoje biskupije ad tempus indeterminatum svećenici, koji su položili t. zv. župnički ispit.¹¹

Delegovana ispovjednička vlast, što ju rečeni imaju za čitavo područje biskupije ad tempus indeterminatum, ne utrnjuje polučnjem župe. Nu gubi li se ona gubitkom župe?

Izgubi li župnik župu uslijed prekršaja (delictum) po presudi ili ipso facto, gubi i upitnu delegovanu ispovjedničku vlast, jer se ne može razložno držati, da mu ju je Ordinarij i za taj slučaj podijelio. Drugačije je, kad se župnik na župi zahvali, ili kad bude umirovljen, ili kad mu se ina služba podijeli. U takovim slučajevima ostaje mu i nakon gubitka župe delegovana ispovjednička vlast, koju je imao prije, nego li je župnik postao, jer ta vlast nije u vezi sa redovitom niti je njome uvjetovana.

Dr. Ivan A. Ruspini.

⁷ Cod. can. 873, § 3 cit. u op. 6; can. 2264; can. 2284; can. 2275, n. 1.

⁸ Cod. can. 882.: »In periculo mortis omnes sacerdotes, licet ad confessiones non approbati, valide et licite absolvent quoslibet poenitentes a quibusvis peccatis aut censuris, quantumvis reservatis et notoriis, etiamsi praesens sit sacerdos approbatus, salvo praescripto can. 884, 2252.«

⁹ Nabrojani su gore pod I.

¹⁰ Vd. Cod. 881, § 1. cit. u op. 3.

¹¹ Ne smeta, što se u ispravi vrhu ispita veli, da je kandidat osposobljen za vrijeme od 6 godina, jer je običajem uvedeno, da ispit vrijedi trajno, izim da Ordinarij u pojedinom slučaju novi ispit zatraži.